

arvode, han må hafva uppburit af författaren. Han har endast varit en arbetare i förf:s tjenst.

Denna reservation anmälde jag muntligen för Hr Lektor Godenhjelm och beder ödmjukast få vidhålla densamma. I en framtid kunde ett bedömande sådant, som Utskottets, vara oskadligt, torde också icke mera få anledning att förekomma. Men upphöjdt till grundsats kan detsamma, såsom sakerna ännu stå, beröfva finska litteraturen mångt goda verk. Ty hvarföre skulle en äldre författare, som behöfver en finsk språkkännarens biträde, bråka med att utgifva sitt opus på finska, om förtjensten häraf och af arbetets utgifvande kommer att tillräknas öfversättarebiträdet, och arbetet öfverhufvud icke att räknas till någon litteratur i världen. Eller tillhör t. ex. D:r I:ii arbete vårt lands svenska litteratur?

J. V. S:n.

238 HVAD FINLAND AF SIN STORFURSTE BEGÄR ...

Morgonbladet n:o 63, 17.III 1881

Hvad Finland af sin Storfurste begär kan uttalas i ett enda ord, som innefattar allt. Landet begär *Hans mäktiga beskydd*:

Beskydd för sin sjelfständiga politiska ställning, sin grundlag, sitt konstitutionella statsskick, sin egna statsstyrelse och sin egna statshushållning;

Beskydd för sin statskyrka, dess läro- och trosfrihet, för landets lagar och af allt annat än dessa obereonde lagskipning, sina öfriga för landets behof afpassade institutioner;

Beskydd för sitt samhällslif och för folkets fria lekamliga och andliga arbete, utan fästadt afseende på något annat än den egna nationalförmögenhetens förkofran och den allmänna bildningens tillväxt:

Beskydd för familjens frihet och dess rätt att, så godt den förstår, vårda om barnens och ungdomens undervisning och uppfostran, så att icke heller i de offentliga läroanstalternas ordnande denna rätt må förtryckas genom politiska, för Finland fremmande syften.

Sannt är, att ingen menskelig inrättning beskyddas genom att oförändrad bestå, utan genom att lefva och utvecklas. Men tankarne, huru och i hvilken riktning detta skall ske, kunna vara mångahanda de och mera eller mindre allmänt delade. Det är derföre icke härpå vigten ligger.

Huru mången gång har icke ett afslag från den nu så sorgligt hädangångne, så djupt saknade Kejsarens och Storfurstens sida till landets representations beslut eller uttalade önskningar väckt en missstämning för ögonblicket i vidare eller trängre kretsar! Men hvem minnes väl den sorgedag, i dag är, något af allt detta? Finlands folk har nu minne endast och allenast för de högtidsstunder, då Regent och Folk varit förenade i gemensamt arbete för Finlands väl.

Den konstitutionela ordningen för det med sig, att landtdagen i full frihet antager eller till innehållet förändrar eller afböjer en regeringsproposition. Kejsaren och Storfursten är i sin goda rätt, då han utöfvar samma frihet i förhållande till landtdagen. Men hvad som för stunden begäres, är endast visshet, att denna ömsesidiga rätt och frihet och allt, hvad dermed sammanhänger, äfven för framtiden skall ega bestånd, och att endast och allenast Finlands, vårt älskade fosterlands sanna väl skall elda dess utöfvande. Denna stundens oro. Detta stundens hopp.